

1 מאי, 2020

מנחה לניהול הבטיחות בשגרת קורונה

1. על פי התחזיות, התחלואה עקב נגיף הקורונה תמשיך ללוות את המשק בתקופה הקרובה. חשוב להפנים כי אין מדובר במצב רגעי, העבודה לא תוכל להתנהל כתמול שלשום ויש להביא בחשבון את המגבלות וההנחיות המתעדכנות תכופות. מאחר ולא ניתן לחזות כמה זמן ימשך המצב, ראוי שכל מקום עבודה יפתח שגרות עבודה המותאמות לתקופת זו.
2. משבר הקורונה פגע במרבית מקומות העבודה וגרם להפסדים כספיים, קיצוץ משאבים, בעיות תפעוליות, צמצום כ"א ואיוש חלקי, סגירת מתקנים, עיכוב בשרשרת האספקה, מגבלות תחבורה ועוד. כתוצאה מכך, הבטיחות צפויה להיות מושפעת באופן משמעותי וסכנת התרחשותן של תאונות חמורות עלולה להתגבר. אי לכך, תקופה זו מחייבת הערכות ותשומת לב מיוחדת בתחום הבטיחות.
3. **האיגוד הישראלי להנדסת בטיחות**, ריכז את המלצותיו במנחה קצר זה, במטרה לסייע למהנדסי ומנהלי הבטיחות בשטח, לפעול באופן שיטתי ופרואקטיבי. מתוך רצון להקיף את סוגיות ניהול הבטיחות העיקריות, נבנה המנחה בהתאם לפרקים של "תכנית לניהול הבטיחות" המפורסמת בתקנות. יצוין כי כוחן של המלצות אלה יפה גם למקומות עבודה אשר תקנות "תכנית לניהול בטיחות" אינן חלות עליהם.
4. קיימת שונות רבה בין מקומות העבודה והענפים במשק. כפועל יוצא מכך, הסיכונים שונים וכך גם הבקורות וההגנות שיש לנקוט. לפיכך, מסמך זה אינו מתיימר להמליץ על דרכי פעולה ספציפיים, אלא להאיר את עיני האחראים ולמקד את תשומת לב הקוראים בסוגיות אשר עלולות להיות מושפעות מהמצב הייחודי של שגרת עבודה תחת מגפת הקורונה.
5. **דגשים חשובים:**
 - א. מנחה זה אינו מתמקד במניעת הדבקות בקורונה ו/או בטיפול בגילוי תחלואה במקום העבודה. בעניין זה יש להישמע ולפעול בהתאם להוראות משרד הבריאות והגורמים המוסמכים לכך. המנחה מתמקד במניעת סיכונים, ליקויי בטיחות, ותאונות הנובעים מהשינויים והמגבלות בעבודה החלים בשגרת הקורונה.
 - ב. המנחה עדכני למועד המצוין בתחתית העמוד. יתכנו עדכונים ושינויים הנובעים משינויי במצב, עדכוני חקיקה ומהניסיון המצטבר. עדכונים של המנחה יפורסמו מעת לעת. יש לעקוב ולהקפיד לעשות שימוש במנחה העדכני.
 - ג. מנחה זה בא להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן. בכל מקרה של סתירה בין האמור במנחה זה להוראות כל דין, לרבות פסיקה, תקנות והנחיות משרד הבריאות ו/או מנהל הבטיחות, יש לפעול בהתאם להוראות הדין.
6. המנחה נכתב על פי מיטב הידע והניסיון המצטבר¹. **המנחה אינו מסמך מחייב והוא בגדר אוסף המלצות בלבד**. בכתבת המנחה הושקע מאמץ לגעת בנושאים העיקריים באופן תמציתי. לא מן הנמנע כי קיימים נושאים נוספים. אשר על כן, אנחנו מזמינים אתכם להוסיף למנחה סוגיות בטיחותיות כמו גם הצעות לפתרונות שיושמו בהצלחה. האיגוד יפעל לעדכן את המנחה מעת לעת. הקוראים מוזמנים להעביר לנו התייחסויות, תוספות והצעות באמצעות כתובת הדוא"ל: isse.israel@gmail.com.

בברכה,

יורם אלעזרי - יו"ר האיגוד

¹ השתתפו בכתבת המנחה:

מנחה לניהול הבטיחות בשגרת קורונה

#	הנושא	סוגיות הדורשות תשומת לב ייחודית בשגרת קורונה	פירוט ודגשים
1	מקום העבודה	מיפוי ועדכון מקומות סגורים או מושבתים במקום העבודה	מפו ועדכנו שינויי פריסה ותשתית במקום העבודה, לדוגמה: סגירה או השבתה של אתרי עבודה, מתקנים, מחלקות, מחסנים, פתחים, דרכי גישה וכיו"ב. מיפוי זה ישמש בהמשך לעדכון ניתוחי הסיכונים וההערכות למצבי חירום.
		עדכון מספר העובדים הנוכחים ביום עבודה / במשמרת, בהתאם לשיוכם הארגוני – יצור, מנהלה, שירותים וכדומה. צמצום או גיוס של עובדים קבועים ו/או זמניים וכן עובדי קבלן. התייחסות להיעדרות בעלי תפקידים ולעובדים בסיכון (קורונה) בשל גיל מעל 60 ו/או מחלות רקע.	מגבלות היקף העובדים המורשים לבוא למקום העבודה בשגרת הקורונה וצמצומי כ"א בשל פיטורים, מחייבים תשומת לב לבעיות בטיחות הנוצרות עקב תת איוש, עומס על עובדים מסוימים, הטלת משימות על עובדים/ צוותים שפחות מיומנים בהן, חוסר בצוותי חירום וחומ"ס ועוד. כמו כן, נדרשת בחינה והתייחסות ברמת העובד הבודד, במידה ויש שינוי בחשיפתו לסיכונים עקב שינוי תפקיד או עיסוק. היעדרות קבלנים או העסקת צוותי קבלן בהרכב חסר, מחייבת אף היא תשומת לב מיוחדת.
		עדכון שיטות העבודה ומקום ביצועה	המגבלות הקיימות והריחוק הפיזי הנאכף, מחייבים לנקוט שיטות עבודה שיתכן ולא היו אופייניות עד היום, לדוגמה: עבודה מהבית, שימוש בשליחים, עבודה במשמרות, הטלת תפקיד (נעי"ת) ועוד. עדכון זה ישמש בהמשך לניתוחי סיכונים במטלות (JSA).
2	מדיניות הבטיחות והבראות התעסוקתית	מומלץ למסד מנגנון להטמעת עדכוני החקיקה, הצווים והמדיניות הממשלתית, בהוראות ובנהלים של מקום העבודה (בהקשר לשגרת קורונה), באופן שוטף ומתמיד. מומלץ לגבש מדיניות פנים-ארגונית ולהתאימה למצב באופן שוטף. (בהקשר לשגרת קורונה)	<ul style="list-style-type: none"> - מומלץ להגדיר אחראי במקום העבודה למעקב אחר עדכוני החקיקה והמדיניות ואחראי לגיבוש ועדכון המדיניות הארגונית. - בשל תדירות השינויים, יש לקבוע מנגנונים טכנולוגיים יעילים, לתקשור ולעדכון העובדים בהוראות העדכניות ביותר. - יש להקפיד ולוודא שינויים במדיניות עם הגורמים המקצועיים המוסמכים, כיון ששטף המידע עלול לכלול גם נתונים לא בדוקים והמלצות לא מבוססות.

#	הנושא	סוגיות הדורשות תשומת לב ייחודית בשגרת קורונה	פירוט ודגשים
3	מערך הבטיחות והבריאות התעסוקתית	יש לגזור משמעויות בטיחותיות מהגבלת מספר עובדים ו/או צמצום כ"א	<ul style="list-style-type: none">- תשומת לב מיוחדת להיעדרותם של מנהלים, אנשי בטיחות, מפקחים, נאמני בטיחות, עובדים ותיקים ומנוסים ובעלי תפקידים אחרים.- בהינתן פערי כ"א, חשוב לשבץ את בעלי התפקידים בהתאם לתיעדוף ולהערכה מחודשת של הסיכונים.- במקרי קיצון, יש לשקול מחדש ביצוע משימה כאשר אין בנמצא כ"א שיכול להבטיח את ביצועה בבטיחות ברמה מספקת.- יש להימנע מפגיעה בפעילות הבטיחות המחויבת בארגון לרבות בקרה והדרכה.
	עבודה בשיטת "קפסולה"		<ul style="list-style-type: none">- למניעת השבתת היכולת התפעולית של מקום העבודה, כתוצאה מהדבקות/ הוצאה לבידוד עקב חשיפה לנגיף הקורונה של צוותים שלמים, מגדירים צוותים קבועים בכל משמרת ללא ערוב או מגע בין הצוותים (ובכלל זה חילופי משמרות).- חשוב לתת את הדעת ולגבש מענה למצבים העלולים לפגוע ברציונל העומד מאחורי שיטת הקפסולה לדוגמה: קבלנים העלולים ולבוא במגע עם יותר ממשמרת אחת במשך עבודתם, עובדים המבצעים שעות נוספות וכדומה.
	החלפת משמרות ("העברת מקל")		<ul style="list-style-type: none">- הקפדה על שמירת מרחק פיסי בין העובדים בהתאם להוראות.- צמצום הניירת שצריכה לעבור בין המשמרות למינימום ושימוש באמצעים אלקטרוניים ככל הניתן (עדיפות לשימוש בעמדות על ידי עובד יחיד ובמידה והדבר אינו מתאפשר, חיטוי משטחים טרם תחילת משמרת).
	עדכון צוותי חירום תגובה וחומ"ס		בהינתן פערי כ"א והיעדרות של עובדים, חשוב לוודא איוש של הצוותים בכל יום / משמרת, בהתאם לסדרי עדיפות הנגזרים מדרישות החוק והערכת הסיכונים.
	ניהול ישיבות בטיחות / ועדת בטיחות		הקפדה על קיום הישיבות, בהתאם להגבלות המוכתבות בשגרת הקורונה (מספר משתתפים ומרחק) ובעדיפות לבצע שימוש באמצעים טכנולוגיים (כגון "זום").

#	הנושא	סוגיות הדורשות תשומת לב ייחודית בשגרת קורונה	פירוט ודגשים
4	ניהול סיכונים במקום העבודה	ניהול שינויים (Change Management) עקב שגרת הקורונה	בחינה מחדש ותכנון משימות שדרך ביצוען מושפע משינויים הנובעים משגרת הקורונה כגון: - צמצום כ"א ושינוי הרכבו, עבודה בהרכב חסר, ריחוק בין עובדים. - שעות עבודה חריגות. - תנאי עבודה וסביבה משתנים.
		ניתוח סיכוני בטיחות במטלות בהן צפויים קשיים ומגבלות בעבודה עם אמצעי הגנה מפני נגיף קורונה בדגש על מסכת פנים	לדוגמה: - עבודה מאומצת. - עבודה בתנאי חום. - הצטברות אדים ע"ג משקפיים. - מטלות בהן חשובה חשיפת פנים כגון אתתים או במקומות המעסיקים עובדים בעלי לקויות שמיעה. - שימוש בכפפות במקומות בהם הדבר לא היה נהוג קודם, שימוש במנשמים בעלי שסתום חד כיווני שעלול לסכן עובדים אחרים בהדבקה בנגיף.
		מיפוי עבודות המחייבות עבודת צוות / עבודה בצמדים וקביעת שיטות לביצוען בשגרת קורונה	ההוראות בשגרת קורונה מחייבות שמירת מרחק בין העובדים. מנגד יש עבודות המחייבות עבודת צוות או עבודה בצמדים לרבות קרבה פיסית בין העובדים כגון: עבודה בגובה, עבודות חשמל במתח גבוה, עבודות במקום מוקף, טלטול ידני של מטען כבד ועוד. גם במתארי עבודה כאלה יש להקפיד על הפחתת הסיכון להדבקה למינימום ולהעדיף צוותים קבועים על צוותים מתחלפים (בדומה ל"קפסולות").
		ניתוח משמעויות של היעדרות נאמני בטיחות ו/או בעלי תפקידים אחרים, על רמת הבקרה השוטפת של אמצעי הבטיחות והחירום במקום העבודה	במקומות עבודה רבים מוטל על נאמני הבטיחות לבצע מטלות בטיחותיות כגון: - סקר מפגעים. - בקורת קיום ותקינות של אמצעי ומתקני בטיחות אש וכיבוי, אמצעי ומתקני בטיחות וחירום, ערכות עזרה ראשונה וכיו"ב. - חניכת עובדים. חשוב למפות פערים העלולים להיווצר בעקבות המצב ולתת לכך מענה מראש ולעדכן לפי הצורך, את הדרג הממונה.

#	הנושא	סוגיות הדורשות תשומת לב ייחודית בשגרת קורונה	פירוט ודגשים
		ניתוח סיכונים בעבודת משמרות	במקומות עבודה בהן עבודה במשמרות אינה נהוגה בשגרת העבודה הקבועה, אולם נקבעה כאילוץ בשגרת הקורונה, חשוב לנתח משמעויות בטיחותיות כגון – ערנות, לחץ, עומס, עייפות מצטברת וכיו"ב. חשוב לוודא שבכל משמרת משובץ עובד מקצועי בעל ניסיון. לוודא עדכון התהליכים שהושבתו/הוחזרו לפעילות בעת האחרונה.
		ניתוח סיכונים בעבודת קבלנים	משבר הקורונה פגע בקבלנים. קבלן שנגרמו לו הפסדים עלול לחסוך באמצעי מגן ובטיחות, בהדרכת עובדיו, באיכות הכלים והחומרים וכיו"ב. כמו כן, צוותי הקבלן עלולים לעבוד בהרכב חסר.
		ניתוח סיכוני הדבקה בנגיף קורונה וקביעת בקרות בהתאם להוראות הגורמים המוסמכים ובסיוע גורם רפואי	דוגמאות: - מקומות עתירי סיכון להדבקה: חדר אוכל, פינות קפה, הסעות עובדים, חדרי ישיבות, שירותים, מעליות וכיו"ב. - מפגשים עם עובדים חיצוניים: בודקים מוסמכים, ספקים, שליחים, מבקרים, נהגים וכיו"ב. - העברת חפצים וחומרים מעובד לעובד: ציוד מגן מחלקתי או אישי, כלי עבודה, חומרים, ניירת, פסולות, הפעלת מתקנים ומכשירים ועוד. - מערכות אוורור ומיזוג מרכזיים.
		בדיקות וניטור סביבתי תעסוקתי	יש לערוך סקרים מכינים הנדרשים בעקבות שינויים בדפוסי העבודה, ולבצע את תוכנית הניטורים, בסיוע אנשי גהות ומעבדות מוסמכות.
5	הדרכות בטיחות ובריאות תעסוקתית	תכנון הדרכות בטיחות בקבוצות קטנות ושמירת מרחק בין המודרכים ובינם לבין המדריך, עפ"י הכללים	יש להביא בחשבון את המגבלות וההוראות בנושא קורונה ובהתאם לכך לתכנן את מספר סבבי ההדרכה הנחוצים ולארגן מקום העומד בדרישות מבחינת צפיפות ומרחק בין המודרכים ובינם לבין המדריך.
		שימוש בטכנולוגיות לביצוע הדרכות בטיחות	רצוי לנצל טכנולוגיות מידע בכפוף לנוהל מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית: עקרונות לשימוש בלומדות ובטכנולוגיות מחשוב ומולטימדיה לצורך הדרכת העובדים בתחום הבטיחות.
		קביעת מתכונת להדרכת בטיחות לקבלנים ולהדרכות בטיחות יומיות לעובדים לפני תחילת עבודה / משמרת (Tool Box)	הדרכות אלה במקרים רבים מתקיימות בשטח, לעיתים בעמידה כאשר המודרכים מצטופפים במקום אחד. רצוי לקבוע מתכונת הדרכה אשר עומדת בדרישות מבחינת צפיפות ומרחק בין המודרכים.
		הדרכות בנושא התמודדות עם סיכוני קורונה.	חשוב לכלול בהדרכות הבטיחות והבריאות לעובדים הדרכה בנושא התמודדות עם סיכוני קורונה, ריענון ההוראות והדרכה לגבי שימוש כשירות והחלפת ציוד המגן כנגד קורונה, בסיוע גורם מקצועי רפואי. יש להקפיד כי תוכן ההדרכה מתבסס על מידע מהימן ועדכני.

#	הנושא	סוגיות הדורשות תשומת לב ייחודית בשגרת קורונה	פירוט ודגשים
6	בדיקות תקופתיות לציוד ולחומרים	בדיקות לכלים טעוני בדיקה ולציוד פג תוקף	<ul style="list-style-type: none">- יש לעקוב אחר הנחיות מינהל הבטיחות המתעדכנות מעת לעת בעניין הארכת תוקף אישורים.- ככלל יש לשאוף לבצע את הבדיקות במועדן וללא דחיה.- לגבי ציוד אשר קיבל הארכת תוקף מנהלתית, ללא בדיקה של בודק מוסמך, רצוי לבדוק את ההשלכות של אי בדיקת ציוד על רמת הסיכון ובמידת הצורך להשבית את הציוד משימוש באופן יזום.- יש להביא בחשבון את משמעות ההנחיות להפחתת הסיכון להדבקה בנגיף הקורונה, על תהליך הבדיקה (למשל אופן הליווי של הבודק המוסמך, העברת אישורים ע"ג ניירת ועוד).- רצוי לנצל את ההזדמנות הכרוכה במצב, ולתכנן טיפולים יזומים ותחזוקה מונעת למתקנים שנסגרו או הושבתו בעקבות הקורונה.
7	בדיקות רפואיות תעסוקתיות	ביצוע בדיקות רפואיות תעסוקתיות	<ul style="list-style-type: none">- שינוי במתכונת העבודה, לרבות שינוי תהליכי העבודה או שעות העבודה - דורש הערכה מחדשת של החשיפות התעסוקתיות ובעקיפין של בדיקות הניטור התעסוקתי ובדיקות הפיקוח לעובדים חשופים.- בתקופה רגישה זו יש להביא בחשבון את זמינות הניטורים, בדיקות מעבדה ודימות ספציפיות, ורופאים תעסוקתיים בודקים.- במקרה של חשד נמוך לסיכון לבריאות העובדים, עקב שינוי מתכונת העבודה וזמינות נמוכה של בדיקות - יש לשקול פנייה למינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית לצמצום היקף הבדיקות. במקרה של חשד גבוה לסיכון לבריאות העובדים, עקב שינוי מתכונת העבודה - יש לבצע את הבדיקות ללא דיחוי.- במקרה של חשש הנוגע לבריאותו של עובד, מוצע להיוועץ עם הרופא התעסוקתי.
8	מתן וחינוך של היתרים, אישורים, רישיונות, הסמכות, מינויים ושמירת כשירויות	חידוש הסמכות פגות תוקף (לדוגמה: ממוני בטיחות, עבודה בגובה)	<ul style="list-style-type: none">- יש לעקוב אחר הנחיות מינהל הבטיחות המתעדכנות מעת לעת, בעניין הארכת תוקף אישורים.- לגבי הסמכות הכרוכות בהדרכה יש להביא בחשבון את הירידה בזמינות ההדרכות ולתכנן מספיק זמן מראש.
		חידוש היתרים ואישורים ברשויות	חשוב להביא בחשבון זמינות נמוכה של הפקידים המוסמכים ברשויות ולהגיש את הבקשות מספיק זמן מראש.

#	הנושא	סוגיות הדורשות תשומת לב ייחודית בשגרת קורונה	פירוט ודגשים
9	פעולות ומשימות נוספות לקידום הבטיחות	<p>העברת מידע ועדכונים לציבור העובדים באופן שוטף ועריכת פעילות להעלאת המודעות</p> <p>ביצוע בקרה ואכיפה פנימית על קיום ההוראות</p> <p>חשוב שמקום העבודה יוודא אספקה שוטפת של ציוד מגן לעובדיו כנגד הדבקה בנגיף קורונה בדומה לצמ"א סטנדרטי</p> <p>חשוב שמקום העבודה יוודא זמינות ותקינות מתקנים לשטיפת ידיים במים וסבון במקום העבודה ואספקת סבון, ניירות ניגוב וחומרי חיטוי</p> <p>חשוב שתתבצע בקרה על כניסת אורחים, מבקרים, שליחים, ספקים, קבלנים למקום העבודה</p> <p>קביעת שיטות ונהלים פנים ארגוניים להעברת חפצים בין עובדים לאור סיכוני ההדבקות בנגיף הקורונה, בכפוף להוראות משרד הבריאות והגורמים המוסמכים</p>	<p>יש לקבוע שיטות ואמצעים לתקשור והעברת מידע כגון: אתר החברה, שליחת הודעות בדחיפה באמצעות מסרונים, דוא"ל או אפליקציה ייעודית.</p> <p>יש לתכנן ולקיים ביקורות בשטח ולבדוק את מידת הציות להנחיות ולבצע אכיפה בהתאם במעורבות מלאה של מנהלים.</p> <p>יש לוודא שבכל רגע נתון אין מחסור בציוד מגן כנגד קורונה בהתאם למקצועות: מסכות, כפפות, חלוקים, כיסויי ראש, מגן פנים שקוף וכיו"ב. הציוד צריך להיות מהסוג המתאים, באיכות הנדרשת בהנחיות ובתקנים ובכמות הנדרשת להחלפה לפי ההנחיות.</p> <p>בהתאם להנחיות יש לשטוף ידיים באופן יסודי, בעזרת מים וסבון, לפני ואחרי כל מגע בציוד משותף ולפני שתיה / אכילה / עישון.</p> <p>רצוי לקבוע מנגנוני בקרה בשער ולהתיר כניסה רק אם יש בכך הכרח. על מנגנוני הבקרה לכלול בדיקת חום והצהרת בריאות, כפי שיידרש באותה העת לפי ההנחיות הרגולטוריות.</p> <p>קביעת שיטות להעברת מידע, נתונים, תכניות ואישורים תוך ביטול או צמצום העברת ניירת בין העובדים.</p> <p>קביעת שיטה לחיטוי ולהעברת כלי עבודה וחומרי גלם בין העובדים, ולשימוש משותף באמצעים מחלקתיים.</p> <p>ככלל, ציוד מגן אישי הינו אישי ואין להעבירו מעובד לעובד, מאחר והדבר עלול לגרום להגברת הסיכון להדבקות בנגיף הקורונה. במידה ויש הכרח להעביר ציוד בין העובדים, יש לקבוע שיטה לחיטוי ציוד מגן טרם העברתו מעובד לעובד (לדוגמה: ברדסים, חליפות מגן, מני"פים, כפפות חשמלאים וכיו"ב).</p> <p>קביעת שיטה לחיטוי כפתורי הפעלה, ידיות, מסכי מגע, מקלדות ועכברים.</p> <p>משטחים נקוביניים כגון בדים וכפפות, או מחורצים כגון מקלדות, קשה מאוד לחטא בצורה אפקטיבית. משטחים שאינם נקוביניים, כגון משקף פנים, מסיכות פנים, ברדסים, מני"פים וכלי עבודה, יש לחטא בעזרת דטרגנט/היפוכלורית/אלכוהול לפני ואחרי כל שימוש.</p> <p>במקומות בהם לא נדרשת תחלופת אוויר בתקנות או לאור ניתוח הסיכונים, מומלץ לשקול להדמים מאווררים למניעת פיזור.</p>

#	הנושא	סוגיות הדורשות תשומת לב ייחודית בשגרת קורונה	פירוט ודגשים
10	הוראות ונהלי הבטיחות והבריאות התעסוקתית לרבות נוהלי היערכות ותגובה למצבי חירום	עדכון / הוספה של נהלים (בהקשר שגרת קורונה)	לנוכח תדירות השינויים בהנחיות יש לקבוע מנגנוני עדכון ותקשור מהירים.
		עדכון נהלים הקשורים להפעלת צוותי חירום תגובה וחומ"ס	<ul style="list-style-type: none"> בהתאם לשינויים כאמור בסעיפים קודמים יש לעדכן את נהלי החירום ובמידת הצורך להתאים את תיק השטח. חשוב לתכנן תרגול בשטח של צוותי החירום, והערכות לעבודה של צוותי החירום עם גורמים חיצוניים כגון משטרה, כב"א, מד"א וכיו"ב. מתן עזרה ראשונה: מוצע לבצע תרגול בנושא, כולל חבירה וריענון עם מד"א, וקבלת דגשים מקצועיים ברוח התקופה.
		עדכון נוהל העסקת קבלנים	יש לעדכן את נוהל העסקת קבלנים בכל הקשור להתנהגות והתנהלות במקום העבודה (למשל שיטת "קפסולה"), לרבות שימוש בצידוד הגנה מפני קורונה, מגבלות תנועה במקום העבודה, מפגש ומגע עם עובדים, דיווח על תחלואה וחשש לתחלואה של עובדי קבלן וכיו"ב.
		נהלי דיווח ותחקיר	<ul style="list-style-type: none"> יש לגבש נהלים ברורים וכלים לדיווח במקרה של תחלואה או חשש לתחלואה במקום העבודה. במקרה של תחלואת עובד עקב הדבקות בנגיף קורונה החדש, יידרש המעסיק לסייע בתהליך התחקיר האפידמיולוגי. לצורך כך, ביחוד במקרה של עבודת צוותים בקרבה פיסית, רצוי שיהיה מיפוי של העובדים בעמדות השונות בכל יום עבודה נתון, כך שמספר העובדים שיידרשו לשהות בבידוד יהיה מינימאלי (וכך גם הפגיעה בתפקוד מקום העבודה) מומלץ לתכנן מקרים ותגובות למצב של כשל במאמצי המניעה. מומלץ לקבוע נהלים לתחקור ולמידה במקרים של כשל במילוי ההנחיות ו/או כשל במניעת הדבקות במקום העבודה.

מסמכים מקצועיים נוספים המומלצים לעיון בקישורים הבאים:

- [מדריך מקצועי מעודכן \(תרגום של מסמך OSHA\) למזעור ומניעת הידבקות בנגיף הקורונה במקומות עבודה](#), המוסד לבטיחות ולגיהות, מרץ 2020
- מסמך מדיניות: הערכת כשירות לעבודה של עובדים בדרגות חשיפה שונות לנגיף קורונה החדש (SARS CoV 2), לאור מגיפת-COVID 1, האיגוד הישראלי לרפואה תעסוקתית, 26/3/2020
- [הנחיות משרד הבריאות לשגרה החדשה, תאריך עדכון: 28/4/2020, 02:00](#)
- [CCPS Monograph: RISK BASED PROCESS SAFETY DURING DISRUPTIVE TIMES](#)